

DIGITALISERING I BETALINGSSYSTEMET. HVA KAN BLI BEDRE, OG HVA ER UTFORDRINGENE?

KNUT SANDAL, FINANSNÆRINGENS
DIGITALISERINGSKONFERANSE, 1. JUNI 2017

Norges Banks roller

Operatør

- **Gjennomføre** oppgjøret mellom bankene
- Dekke etterspørsel etter kontanter

Tilsyn

- **Stille krav** til systemene

Overvåkning

- **Oppfordre** til endring

Pådriver

- **Drive frem** endringer som kan gjøre betalingssystemet mer effektivt

Ansvarsdeling

mellom Finanstilsynet og Norges Bank i betalingssystemet

NORGES BANK

følger opp interbanksystemer

(avregning og oppgjør
av betalinger mellom banker)

FINANSTILSYNET

følger opp systemer for
betalingstjenester

(de kunderettede delene av
betalingssystemet)

Tett samarbeid

Finansiell infrastruktur 2017

Årlig rapport, del av Norges Banks arbeid med å fremme **finansiell stabilitet** og et **effektivt betalingssystem**

Anbefaler også:

Visesentralbanksjef Jon Nicolaisen:

«Hva skal våre penger være?»

Tale 25.04.2017

Et effektivt betalingssystem

Effektivt betyr at betalinger skal kunne gjennomføres

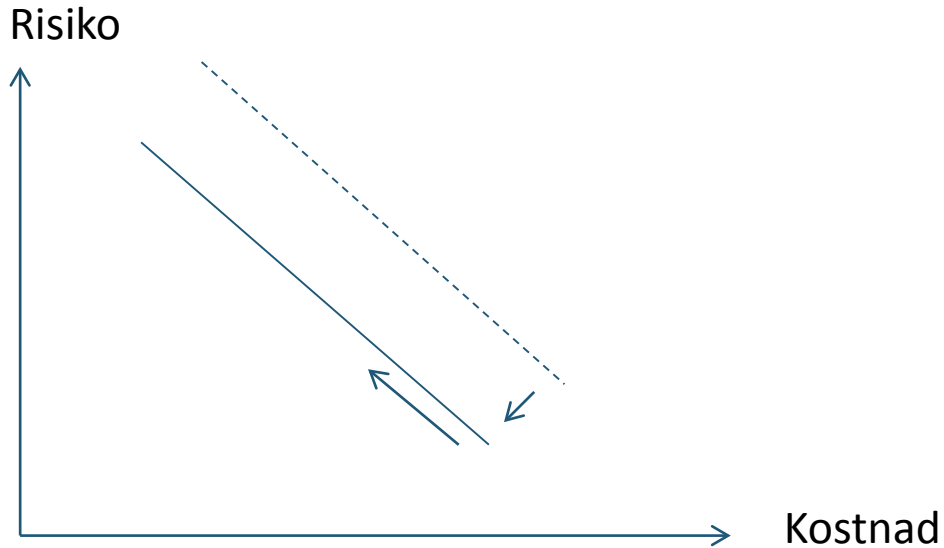
- **raskt,**
- **sikkert,**
- **kostnadseffektivt** og
- i samsvar med kundenes **behov**

Dynamisk – effektivitet endrer seg over tid

- Teknologiske muligheter
- Brukerkrav
- Konkurransen – absolutt vs. relativt

Utvikling i betalingssystemet

Kilde: Kahn, Quinn og Roberds (2016)

Raske betalinger

Forbedringspotensial

Foreslått ny løsning for raske betalinger:

- Mottaker får pengene umiddelbart etter at betaling er igangsatt
- Felles infrastruktur sikrer at bankene ikke påføres kredittrisiko
- Felles underliggende løsning – effektivitet, interoperabilitet. Tjenester mot kundene er den enkelte aktørs ansvar
- Midlertidig løsning benyttes av bankene i år. Ferdig løsning på plass innen utgangen av 2019

Ny teknologi og nye aktører

Mobilteknologi legger til rette for nye løsninger og nye aktører

- Smarttelefonene har gjort betalinger med applikasjoner mer brukervennlige
- Måten vi betaler på er ny, men betalingsinstrumentet er ofte det samme

Internasjonale plattformaktører inn i betalingsmarkedet

Ny teknologi og nye aktører

Økt konkurranse kan i utgangspunktet gi billigere og mer brukervennlige løsninger

Men det er noen utfordringer

- Dyre underliggende løsninger
- Lukkede plattformer
- Informasjonshåndtering

Nytt betalingstjenestedirektiv (PSD2)

Formål: Et mer integrert og effektivt marked for betalinger i EU

Forslag til gjennomføring er på høring

PSD2 legger til rette for nye aktører får regulert tilgang til kundenes konto

Konkurransen: Nye typer aktører, intern konkurranse mellom bankene, og hva gjør handelsstanden?

Andre utviklingstrekk - kunderettet

Kontaktløse betalinger med kort og mobil – tar av snart?

Elektronisk faktura – potensial for ytterligere stor reduksjon i kostnader for samfunnet

Cyberkriminalitet

Betalingsystemets avhengighet av IT gjør det utsatt for cyberangrep

Cyberkriminalitet **krever skjerpet innsats** hos systemeiere og myndigheter

Angrepene blir mer stadig **mer avanserte**

Utkontraktering

IT-drift i betalingssystemet er i stor grad **utkontraktert**

Konsentrasjonsrisiko - få leverandører driver store deler av betalingssystemet

Ansvaret kan ikke utkontrakteres

Beredskap

Elektronisk beredskap skal sørge for at driften til betalingssystemet kan gjenopptas raskt

I siste instans er **kontanter** en del av **beredskapen** til betalingssystemet

Elektroniske sentralbankpenger

Utredning om elektroniske sentralbankpenger kan fremme et effektivt betalingssystem, og hvilke konsekvenser ulike løsninger kan få

Tidlig fase

Oppsummering

Norsk betalingsinfrastruktur er effektiv, men kan bli bedre

Ny felles infrastruktur skal legge til rette for at betalinger kan gjennomføres raskt og sikkert

Kombinasjonen ny teknologi og ny regulering gir økt konkurranse – og noen utfordringer

Systemeiers ansvar – robuste løsninger

Fokus på beredskap

DIGITALISERING I BETALINGSSYSTEMET. HVA KAN BLI BEDRE, OG HVA ER UTFORDRINGENE?

KNUT SANDAL, FINANSNÆRINGENS
DIGITALISERINGSKONFERANSE, 1. JUNI 2017